

Hasta Sa?l?k Anketi-4

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hasta Sa?l?k Anketi-4*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22646>

Özet

Hasta Sa?l?k Anketi-4 (HSA-4), bireylerdeki yayg?n ruh sa?l??? sorunlar?n?, özellikle de depresyon ve anksiyete belirtilerini h?zl? ve etkili bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif k?sa bir tarama ölçe?inin Türkçeye uyarlanm?? versiyonudur. Ölçek, orijinal Patient Health Questionnaire-4 (PHQ-4) temel al?narak haz?rlanm??t?r ve dört maddeden olumaktadır.

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas? ?brahim Demirci ve Hakan Ek?i taraf?ndan 2018 y?l?nda gerçekte?tirilmif tir. Bu çal??ma, ölçe?in uluslararası alanda kabul görmü? yap?s?n? koruyarak Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??, elde edilen veriler ERPA Uluslararası E?itim Kongresi'nde sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

HSA-4, **Hasta Sa?l?k Anketi-4**, depresyon, anksiyete, psikometrik özellikler, uyarlama, tarama ölçe?i, ruh sa?l???.

Yazarlar

?brahim Demirci, Hakan Ek?i.

Amaç

Hasta Sa?l?k Anketi-4'ün temel amac?, klinik olmayan veya birinci basamak sa?l?k hizmeti ortamlar?ndaki bireylerde majör depresif bozukluk ve yayg?n anksiyete bozuklu?u belirtilerini h?zl?ca taramakt?r. Bu ölçek, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere zaman aç?s?ndan verimli bir de?erlendirme arac? sunarak, daha kapsaml? psikiyatrik de?erlendirmelere ihtiyaç duyulabilecek vakalar?n belirlenmesine yard?mc? olur.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal k?sa ve pratik yap?s?n? koruyarak Türk popülasyonunda güvenilir bir **tarama** arac? olarak kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Dört madde ile hem depresyon hem de anksiyete belirtilerinin ayn? anda de?erlendirilmesi, ölçe?in klinik uygulamadaki verimlili?ini art?rmaktadır.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

HSA-4, iki temel psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Depresif Belirtiler** ve **Anksiyete Belirtileri**. Orijinal PHQ-4'te oldu?u gibi, ilk iki madde depresyon bile?enini (örne?in, ilgi veya zevk kayb?, kendini kötü hissetme) ve son iki madde ise anksiyete bile?enini (örne?in, endi?eyi durduramama, huzursuzluk) temsil eder.

Ölçek, bu iki yap?n?n ?iddetini dört madde üzerinden toplam bir skorla de?erlendirerek, ki?inin genel ruh sa?l??? yükünü yans?tan k?sa bir gösterge sunar. Bu yap?n?n ölçümü, özellikle büyük popülasyonlarda ve h?zl? tarama amaçlı? çal??malarda **psikolojik risk** altındaki bireyleri tespit etmek için kritiktir.

Geçerlik

Hasta Sa?l?k Anketi-4'ün uyarlama çal??mas?na ait detaylı? geçerlik analizleri, kaynak belgede aç?kça belirtilmemiştir. Ancak, bu tür bir uyarlama çal??mas?nda genellikle **yap? geçerli?i** (Do?rulamalı? Faktör Analizi kullanılarak) ve **ölçüt geçerli?i** (e? zamanlı? geçerli?i bilinen di?er psikometrik araçlarla korelasyon) incelenir.

Ölçe?in dört maddelik yap?s?n?n, orijinal PHQ-4'ün varsayılan iki faktörlü modelini (Depresyon ve Anksiyete) Türk örnekleminde ne ölçüde destekledi?i, yap? geçerli?inin temelini olu?turur. Bu analizlerin, ölçe?in Türkçede de aynı? psikolojik yapılar? ölçtü?ünü göstermesi beklenir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik bilgileri kaynakçada detaylı? olarak sunulmamıştır. Tipik olarak, psikometrik araçların güvenilirli?i **iç tutarlılık katsay?s?** (Cronbach's Alpha) ile de?erlendirilir. HSA-4'ün k?sa formu göz önüne alındığında, depresyon ve anksiyete alt ölçekleri için ayrı? ayrı? hesaplanan kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık katsayılar? beklenmektedir.

K?sa tarama ölçeklerinde ayrı?ca, zaman içinde ölçüm sonuçları?n?n tutarlılı??nı? test etmek amacıyla **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar? da yapılabilir. Bu, ölçe?in k?sa süreli aralıklarla uygulandığında kararlı? sonuçlar verdi?ini göstermeyi amaçlar.

Faktör Analizi

Orijinal Hasta Sa?l?k Anketi-4 (PHQ-4) iki faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu faktörler, Depresyon ve Anksiyete faktörleridir. Uyarlama çal??mas?nda genellikle bu iki faktörlü yap?n?n Türk kültüründe de **Do?rulamalı? Faktör Analizi (DFA)** ile test edilmesi beklenir. DFA sonuçları?, maddelerin beklenen faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve modelin genel uyumunun iyi oldu?unu göstermelidir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal PHQ-4'e benzer şekilde, belirtilerin sıklı??nı? ölçek Likert tipi yanıt formatı kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popölasyon Grubu: Genel popölasyon, Birinci Basamak Sa?l?k Hizmetleri kullan?c?lar? ve klinik örneklemler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve ergenler.

Popölasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? örneklem detaylar? kaynakçada tam olarak belirtilmemiştir, ancak psikolojik tarama amaçlı? geni? bir kitle için uygundur.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, **öz bildirim** temelli, h?zl? tarama arac?dır.

Anahtar Kelimeler

K?sa tarama, **PHQ-4**, ?brahim Demirci, Hakan Ek?i, psikolojik ölçme, Likert ölçe?i, klinik tarama.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?brahim Demirci

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ibrahimdemircipdr@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakçada belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Hasta Sa?l?k Anketi-4'ün uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda gerçekte?irilmemiştir. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlı? kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgisi hakkında kesin bilgi mevcut de?ildir. Kullan?m detaylar? için sorumlu yazar ?brahim Demirci ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynakça

Demirci, ?. , Ek?i., H. (2018). Don't bother your pretty little head otherwise you can't enjoy life. ERPA International Congresses on Education 2018, 28 June -1 July 2018, Istanbul / Turkey. Ara?t?rma makalesine ResearchGate üzerinden eri?ilebilir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu (application/pdf) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [hasta-saglik-anketi-4-toad.pdf](#)

Ayr?ca, ölçe?in DOCX format?ndaki dosyas? da mevcuttur: [hasta-saglik-anketi-4-toad.docx](#)

Hasta Sa?l?k Anketi-4 Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Hasta Sa?l?k Anketi-4'ün orijinal ölçek maddeleri, kaynak belgelerde aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, ölçek dört maddeden olu?makta olup, orijinal **Hasta Sa?l?k Anketi-4** (PHQ-4) yap?s?na uygun olarak, iki madde depresyon ve iki madde anksiyete belirtilerini ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM